ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Βρυξέλλες, 8.11.2023
COM(2023) 681 final

2023/0386 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά απόφαση του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ–Αλβανίας για την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας του

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

1. ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

- **Αιτιολόγηση και στόχοι της πρότασης**

Οι αλβανικές αρχές εξέφρασαν το ενδιαφέρον τους για τη σύσταση δύο μικτών συμβουλευτικών επιτροπών με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και η Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης τάσσονται υπέρ της παροχής θεσμικού πλαισίου για τον πολιτικό διάλογο με την Αλβανία στο πλαίσιο των αντίστοιχων τομέων αρμοδιότητάς τους.

Στόχος των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών θα είναι η οργάνωση του διαλόγου και της συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων τους και άλλων εκπροσώπων της κοινωνίας των πολιτών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών τους.

- **Συνέπεια με τις ισχύουσες διατάξεις στον τομέα πολιτικής**

Στο πλαίσιο της πρόσφατης έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Αλβανία, η εντατικοποίηση του πολιτικού διαλόγου στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης θα είναι επωφελής για την πρόοδο της Αλβανίας στην πορεία της προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ιδίως μέσω της ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

- **Συνέπεια με άλλες πολιτικές της Ένωσης**

Μια ισχυρότερη Ευρώπη στον κόσμο:

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή στηρίζει την πολυμέρεια και μια βασιζόμενη σε κανόνες παγκόσμια τάξη, εξασφαλίζοντας πιο ενεργό ρόλο και ισχυρότερη φωνή για την ΕΕ στην παγκόσμια σκηνή. Ο ηγετικός ρόλος της Ευρώπης σημαίνει επίσης στενή συνεργασία με τις γειτονικές χώρες, μέσω της εισαγωγής μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής για την Αφρική και της επιβεβαίωσης της ευρωπαϊκής προοπτικής των χωρών των Δυτικών Βαλκανίων. Η Επιτροπή επιδιώκει μια συντονισμένη προσέγγιση σε όλες τις εξωτερικές δράσεις —από την αναπτυξιακή βοήθεια έως την κοινή εξωτερική πολιτική και πολιτική ασφαλείας— που θα εξασφαλίζει στην Ευρώπη ισχυρότερη και πιο ενιαία φωνή στην παγκόσμια σκηνή.

2. ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ, ΕΠΙΚΟΥΡΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΑΛΟΓΙΚΟΤΗΤΑ

- **Νομική βάση**

Παράλληλα με την Αλβανία και όλα τα κράτη μέλη, η ΕΕ είναι επίσης συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) με την Αλβανία. Η σύναψη της ΣΣΣ εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2009/332/ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας, οι νομικές βάσεις για τον καθορισμό της θέσης της Ένωσης όσον αφορά απόφαση του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ–Αλβανίας για τη σύσταση άλλων ειδικών επιτροπών (άρθρο 116, άρθρο 117 παράγραφος 2 και άρθρο 120 παράγραφος 4 της ΣΣΣ) είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και το άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αλβανίας, αφετέρου. Ως εκ τούτου, απαιτείται απόφαση του Συμβουλίου.

Έχοντας υπόψη:

– τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 217 και το άρθρο 218 παράγραφος 9,

– το άρθρο 2 της απόφασης του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αλβανίας (στο εξής: Αλβανία), αφετέρου.

• **Επικουρικότητα (σε περίπτωση μη αποκλειστικής αρμοδιότητας)**

Όσον αφορά την ευρωπαϊκή διάσταση της πρότασης, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή εξέδωσε πρόσφατα ανακοίνωση [COM(2023) 40 final] που επικεντρώνεται στην ενίσχυση του κοινωνικού διαλόγου στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η ανακοίνωση υπογραμμίζει ότι οι βασικοί στόχοι της ΕΕ είναι η βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας, ενώ ο κοινωνικός διάλογος και οι συλλογικές διαπραγματεύσεις αποτελούν θεμελιώδη μέσα για την επίτευξη αυτού του στόχου, συμβάλλοντας στην αύξηση της παραγωγικότητας και, παράλληλα, διασφαλίζοντας την κοινωνική δικαιοσύνη, την υψηλή ποιότητα του εργασιακού περιβάλλοντος και τη δημοκρατία στην εργασία. Οι προτεινόμενες μικτές συμβουλευτικές επιτροπές θα αποτελέσουν φόρουμ διαλόγου και συνεργασίας μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και άλλων οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών και των περιφερειακών και τοπικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αλβανίας, ενώ αναμένεται να συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη των σχέσεών τους και στην ολοκλήρωση της Ευρώπης.

Όσον αφορά την αναγκαιότητα των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών (ΜΣΕ), προβλέπεται ότι στο πλαίσιο της ΕΕ ο εν λόγω διάλογος και η συνεργασία θα προετοιμάσουν τις μελλοντικές εργασίες με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για την προσχώρηση της Αλβανίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση· θα διευκολύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών για τα τρέχοντα ζητήματα κοινού ενδιαφέροντος, ιδίως για την ενημέρωση σχετικά με την κατάσταση της οικονομικής, κοινωνικής και περιφερειακής πολιτικής της ΕΕ και της διαδικασίας προσχώρησης· θα ενθαρρύνουν την ανταλλαγή πληροφοριών για την πρακτική εφαρμογή της αρχής της επικουρικότητας σε όλους τους τομείς σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο· καθώς και τη συζήτηση οποιουδήποτε άλλου σχετικού θέματος που θα προτείνει ένα από τα μέρη στο πλαίσιο της εφαρμογής της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης και στο πλαίσιο της προενταξιακής στρατηγικής.

Τέλος, η προστιθέμενη αξία των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών προκύπτει από το γεγονός ότι και το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μπορεί να συμβουλεύεται τις προτεινόμενες μικτές συμβουλευτικές επιτροπές πριν από τη λήψη αποφάσεων σε σχετικούς τομείς. Ωστόσο, η διαβούλευση με τις επιτροπές θα παραμείνει στη διακριτική ευχέρεια του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

• **Αναλογικότητα**

Η αρχή της αναλογικότητας ορίζεται στο άρθρο 5 παράγραφος 4 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Αποσκοπεί στον καθορισμό των δράσεων που αναλαμβάνουν τα θεσμικά όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης εντός συγκεκριμένων ορίων.

Κύριος σκοπός των ΜΣΕ είναι η παρακολούθηση της πορείας της Αλβανίας προς την ΕΕ και η έκδοση συστάσεων προς την κυβέρνηση της Αλβανίας και τα θεσμικά όργανα της ΕΕ. Ο ρόλος των ΜΣΕ είναι επίσης να δώσουν τη δυνατότητα στους εκπροσώπους των αλβανικών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών να εξοικειωθούν με τη διαδικασία διαβούλευσης στην ΕΕ, καθώς και να επιτρέψουν στους εκπροσώπους της ΕΕ να εξοικειωθούν με τις κοινωνικές δομές και τον οικονομικό και κοινωνικό αντίκτυπο των μεταρρυθμίσεων στην Αλβανία. Οι ΜΣΕ συζητούν ευρύ φάσμα θεμάτων (μη εξαντλητικά), συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ της Αλβανίας και της ΕΕ σε διάφορους τομείς, όπως η μετανάστευση, η ενέργεια, οι μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις και η επαγγελματική κατάρτιση.

Στο πλαίσιο της πρόσφατης έναρξης των ενταξιακών διαπραγματεύσεων με την Αλβανία, η εντατικοποίηση του πολιτικού διαλόγου στο πλαίσιο της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης θα είναι επωφελής για την πρόοδο της Αλβανίας στην πορεία της προς την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση, ιδίως μέσω της ενίσχυσης των σχέσεων μεταξύ των ενδιαφερόμενων μερών σε περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, καθώς και μεταξύ των κοινωνικών εταίρων και της κοινωνίας των πολιτών.

Ενώ οι ΜΣΕ συμπληρώνουν, από την πλευρά της κοινωνίας των πολιτών, το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ που σχετίζεται με τη Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ της ΕΕ και της Αλβανίας, η χώρα διαθέτει το αναγκαίο περιθώριο για την εφαρμογή των συστάσεων σε εθνικό επίπεδο. Αυτά τα μικτά θεσμικά όργανα επιτρέπουν στις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και από τις δύο πλευρές να παρακολουθούν τις ενταξιακές διαπραγματεύσεις της χώρας. Αποτελούν επίσης πλατφόρμα για τη συζήτηση θεμάτων κοινού ενδιαφέροντος και την ενημέρωση του ευρύτερου κοινού σχετικά με τις μελλοντικές προκλήσεις κατά την ενταξιακή περίοδο.

- **Επιλογή της νομικής πράξης**

Η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης παρέχει τη δυνατότητα σύστασης μικτών οργάνων για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της συνδεδεμένης χώρας. Η σύσταση μικτών συμβουλευτικών επιτροπών με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποτελεί καθιερωμένη πρακτική στο πλαίσιο των Συμφωνιών Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ενώ υπάρχουν ήδη πολλά θετικά παραδείγματα στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων.

Παράλληλα με την Αλβανία και όλα τα κράτη μέλη, η ΕΕ είναι συμβαλλόμενο μέρος της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης (ΣΣΣ) με την Αλβανία. Η σύναψη της ΣΣΣ εγκρίθηκε εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας με την απόφαση 2009/332/ΕΚ του Συμβουλίου και της Επιτροπής. Μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας, η νομική βάση για τον καθορισμό της θέσης της Ένωσης όσον αφορά απόφαση του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ–Αλβανίας για τη σύσταση άλλων ειδικών επιτροπών (άρθρο 116, άρθρο 117 παράγραφος 2 και άρθρο 120 παράγραφος 4 της ΣΣΣ) είναι το άρθρο 218 παράγραφος 9 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ως εκ τούτου, απαιτείται απόφαση του Συμβουλίου.

Η εφαρμογή της απόφασης δεν απαιτεί τη λήψη υποστηρικτικών μέτρων διευκόλυνσης, δεδομένου ότι το μοναδικό άρθρο και το παράρτημα καθορίζουν τη θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση στο πλαίσιο του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης όσον αφορά τις τροποποιήσεις του κανονισμού λειτουργίας του για τη σύσταση των μικτών συμβουλευτικών επιτροπών.

3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΚ ΤΩΝ ΥΣΤΕΡΩΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΕΩΝ, ΤΩΝ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΤΑ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΑ ΜΕΡΗ ΚΑΙ ΤΩΝ ΕΚΤΙΜΗΣΕΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

- **Εκ των υστέρων αξιολογήσεις / έλεγχοι καταλληλότητας της ισχύουσας νομοθεσίας**

  Άνευ αντικειμένου

- **Διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη**

  Άνευ αντικειμένου

- **Συλλογή και χρήση εμπειρογνωσίας**

  Άνευ αντικειμένου

- **Εκτίμηση επιπτώσεων**

Άνευ αντικειμένου διότι:

Η Συμφωνία Σταθεροποίησης και Σύνδεσης παρέχει τη δυνατότητα σύστασης μικτών οργάνων για τη διευκόλυνση της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και της συνδεδεμένης χώρας. Η σύσταση μικτών συμβουλευτικών επιτροπών με την Επιτροπή των Περιφερειών και την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή αποτελεί καθιερωμένη πρακτική στο πλαίσιο των Συμφωνιών Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, ενώ υπάρχουν ήδη πολλά θετικά παραδείγματα στην περιοχή των Δυτικών Βαλκανίων.

- **Καταλληλότητα και απλούστευση του κανονιστικού πλαισίου**

Άνευ αντικειμένου διότι:

Η τροποποίηση αφορά τον κανονισμό λειτουργίας του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης χωρίς να δημιουργείται πρόσθετο κόστος, ενώ ενισχύει τη συνεργασία με διαπραγματευόμενη χώρα.

- **Θεμελιώδη δικαιώματα**

Άνευ αντικειμένου

4. ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ

Η σύσταση των προτεινόμενων μικτών συμβουλευτικών επιτροπών δεν έχει δημοσιονομικές επιπτώσεις στον προϋπολογισμό της ΕΕ, διότι οι συμμετέχοντες της Αλβανίας είναι υπεύθυνοι για τις δικές τους δαπάνες, ενώ οι δαπάνες των ευρωπαϊκών θεσμικών οργάνων καλύπτονται από τον προϋπολογισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

5. ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- **Σχέδια εφαρμογής και ρυθμίσεις παρακολούθησης, αξιολόγησης και υποβολής εκθέσεων**

Άνευ αντικειμένου

- **Επεξηγηματικά έγγραφα (για οδηγίες)**

Άνευ αντικειμένου

- **Αναλυτική επεξήγηση των επιμέρους διατάξεων της πρότασης**

Επισυνάπτεται το κείμενο της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου σχετικά με τη θέση που πρέπει να λάβει η Ευρωπαϊκή Ένωση στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 2 παράγραφος 1 της απόφασης του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, για τη σύναψη της προαναφερόμενης Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

2023/0386 (NLE)

Πρόταση

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

για τη θέση που πρέπει να ληφθεί εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσον αφορά απόφαση του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης ΕΕ–Αλβανίας για την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας του

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 217 και το άρθρο 218 παράγραφος 9,

Έχοντας υπόψη την απόφαση του Συμβουλίου και της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2009, σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Δημοκρατίας της Αλβανίας (στο εξής: Αλβανία), αφετέρου, και ιδίως το άρθρο 2 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη την έναρξη των ενταξιακών διαπραγματεύσεων μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αλβανίας στις 19 Ιουλίου 2022,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 116 της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης προβλέπει τη σύσταση Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης.

(2) Το άρθρο 117 παράγραφος 2 της εν λόγω συμφωνίας προβλέπει ότι το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης θεσπίζει τον κανονισμό λειτουργίας του.

(3) Το άρθρο 120 παράγραφος 4 της εν λόγω συμφωνίας προβλέπει ότι το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης δύναται να αποφασίζει τη σύσταση κάθε άλλης ειδικής επιτροπής ή οργάνου, τα οποία το επικουρούν κατά την εκτέλεση των καθηκόντων του. Η ίδια διάταξη της εν λόγω συμφωνίας προβλέπει περαιτέρω ότι το Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης καθορίζει, στον κανονισμό λειτουργίας του, τη σύνθεση και τα καθήκοντα αυτών των επιτροπών ή των οργάνων καθώς και τον τρόπο λειτουργίας τους,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Η θέση που πρέπει να λάβει η Ένωση στο Συμβούλιο Σταθεροποίησης και Σύνδεσης που έχει συσταθεί με το άρθρο 116 της Συμφωνίας Σταθεροποίησης και Σύνδεσης μεταξύ των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και των κρατών μελών τους, αφενός, και της Αλβανίας, αφετέρου, σε σχέση με τη σύσταση μικτής συμβουλευτικής επιτροπής με την Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και μικτής συμβουλευτικής επιτροπής με την Επιτροπή των Περιφερειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και την τροποποίηση του κανονισμού λειτουργίας του εν λόγω Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης, όπως προβλέπεται στο άρθρο 120 παράγραφος 4 της εν λόγω συμφωνίας, στηρίζεται στο σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου Σταθεροποίησης και Σύνδεσης που επισυνάπτεται στην παρούσα απόφαση.

Τυχόν ήσσονος σημασίας τροποποιήσεις του παρόντος σχεδίου απόφασης είναι δυνατό να γίνουν δεκτές χωρίς περαιτέρω απόφαση του Συμβουλίου.

Άρθρο 2

Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την ημέρα της έκδοσής της.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο
Ο Πρόεδρος